

Сьогодні
07.11.2024

Урок
№ 41

Взаємно обернені числа

Сьогодні
07.11.2024

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку:
ознайомити із поняттям “взаємно
обернені числа”; виробляти вміння
перевіряти, чи є дані два числа взаємно
оберненими, навчитися знаходити
число, обернене до даного.

Сьогодні
07.11.2024

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної
діяльності учнів

Взаємно
обернені числа

$$a \cdot b = 1$$

a і b - обернені числа

Два числа, добуток яких
дорівнює 1, називають
взаємно оберненими.

Сьогодні
07.11.2024

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

- Число, обернене до одиниці, є саме число 1.
- Для числа 0 оберненого числа не існує!

Сьогодні
07.11.2024

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Знайдіть значення виразу:

$$3\frac{1}{2} \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{6}{5} = 3\frac{1}{2}$$

Взаємно обернені числа числа.

$$1,2 \cdot 1\frac{2}{7} \cdot \frac{7}{9} = 1,2$$

Взаємно обернені числа.

Класна робота

(Усно).

- 1) Яке число є оберненим до одиниці?
- 2) Чи існує число, обернене до числа нуль?

Завдання № 419

Знайди число, обернене до числа:

1) $\frac{3}{5} \rightarrow \frac{5}{3};$

2) $\frac{4}{7} \rightarrow \frac{7}{4};$

3) $\frac{8}{9} \rightarrow \frac{9}{8};$

4) $9 \rightarrow \frac{1}{9};$

5) $25 \rightarrow \frac{1}{25};$

6) $\frac{17}{2} \rightarrow \frac{2}{17}.$

Завдання № 420

Перетвори десятковий дріб у звичайний і
знайди обернене до нього число:

$$1) 0,1 = \frac{1}{10} \rightarrow \frac{10}{1};$$

$$4) 0,25 = \frac{25}{100} = \frac{1}{4} \rightarrow \frac{4}{1} = 4;$$

$$2) 0,13 = \frac{13}{100} \rightarrow \frac{100}{13};$$

$$5) 0,36 = \frac{36}{100} = \frac{9}{25} \rightarrow \frac{25}{9};$$

$$3) 0,02 = \frac{2}{100} = \frac{1}{50} \rightarrow \frac{50}{1} = 50;$$

$$6) 0,45 = \frac{45}{100} = \frac{9}{20} \rightarrow \frac{20}{9}.$$

Завдання № 422

Чи будуть взаємно оберненими числа:

1) $3\frac{3}{5}$ і $\frac{5}{18}$;

2) 0,3 і $3\frac{1}{3}$;

3) 0,2 і 0,5;

4) 0,125 і 8?

Завдання № 422

Розв'язання

1) $3\frac{3}{5} \cdot \frac{5}{18} = \frac{18}{5} \cdot \frac{5}{18} = 1$ - є взаємно оберненими числами;

2) $0,3 \cdot 3\frac{1}{3} = \frac{3}{10} \cdot \frac{10}{3} = 1$ - є взаємно оберненими числами;

3) $0,2 \cdot 0,5 = \frac{2}{10} \cdot \frac{5}{10} = \frac{1 \cdot 1}{5 \cdot 2} = \frac{1}{10}$ - не є взаємно оберненими числами;

4) $0,125 \cdot 8 = \frac{125}{1000} \cdot 8 = \frac{1}{8} \cdot 8 = 1$ - є взаємно оберненими числами.

Завдання № 424

Знайди число, яке утворює пару взаємно обернених чисел із числом:

$$1) 8\frac{1}{5} = \frac{41}{5} \rightarrow \frac{5}{41};$$

$$4) 1,8 = 1\frac{8}{10} = \frac{18}{10} = \frac{9}{5} \rightarrow \frac{5}{9};$$

$$2) 14\frac{1}{3} = \frac{43}{3} \rightarrow \frac{3}{43};$$

$$5) 2,55 = 2\frac{55}{100} = \frac{255}{100} = \frac{51}{20} \rightarrow \frac{20}{51};$$

$$3) 117\frac{1}{10} = \frac{1171}{10} \rightarrow \frac{10}{1171};$$

$$6) 7,38 = 7\frac{38}{100} = \frac{738}{100} = \frac{369}{50} \rightarrow \frac{50}{369}.$$

Завдання № 426

Розв'яжи рівняння:

$$1) \frac{4}{5}x = 1;$$

$$x = \frac{5}{4};$$

$$\frac{4}{5} \cdot \frac{5}{4} = 1;$$

$$2) 0,6x = 1;$$

$$\frac{6}{10}x = 1;$$

$$x = \frac{10}{6};$$

$$\frac{6}{10} \cdot \frac{10}{6} = 1.$$

Завдання № 428

Обчисли:

$$1) \frac{3}{5} \cdot \left(1,8 \cdot \frac{5}{3}\right) = \left(\frac{3}{5} \cdot \frac{5}{3}\right) \cdot 1,8 = 1 \cdot 1,8 = 1,8;$$

$$2) 9 \cdot \frac{4}{7} \cdot \frac{1}{9} \cdot \frac{7}{4} = \left(9 \cdot \frac{1}{9}\right) \cdot \left(\frac{4}{7} \cdot \frac{7}{4}\right) = 1 \cdot 1 = 1;$$

$$3) 0,4 \cdot (9,8 \cdot 2,5) = \frac{4}{10} \cdot \left(9,8 \cdot 2 \frac{5}{10}\right) = \frac{2}{5} \cdot \left(9,8 \cdot \frac{5}{2}\right) = \left(\frac{2}{5} \cdot \frac{5}{2}\right) \cdot 9,8 = \\ = 1 \cdot 9,8 = 9,8.$$

Укажіть число, обернене до числа:

- 1) $\frac{3}{5}$;   2) 12;   3) $3\frac{2}{9}$;   4) 0,16;   5) $\frac{1}{17}$;   6) 2,3.

Відповідь:

- 1) $1\frac{2}{3}$;   2) $\frac{1}{12}$;   3) $\frac{9}{29}$;   4) $6\frac{1}{4}$;   5) 17;   6) $\frac{10}{23}$.

Розв'язання

1) За дві години спортсмен на скейтборді подолав $14\frac{1}{5}$ км, причому за другу годину він подолав на $2\frac{1}{5}$ км більше, ніж за першу. Скільки кілометрів подолав спортсмен за першу годину?

$$\begin{aligned}x + x + 2\frac{1}{5} &= 14\frac{1}{5}; \\x(1+1) &= 14\frac{1}{5} - 2\frac{1}{5}; \\2x &= 12; \\x &= 6 \text{ (км)}.\end{aligned}$$

Відповідь: 6 км.

Завдання

Після уроків у класах школи зібрано 1 кг паперових відходів.

1) Якщо діти залишатимуть щодня таку кількість паперу, то скільки його буде за 190 навчальних днів у школі? У 40 школах району?

2) Для виробництва 1 т паперу потрібно приблизно 24 дерева. Якщо учні та учениці шкіл району здадуть усі паперові відходи за рік, то скільки дерев вони збережуть від вирубування?

3) Проектна діяльність. Дізнайся, що виробляють із паперових відходів.

Розв'язання

I

1) $190 \cdot 1 = 190$ (кг) - паперу за 190 днів у школі;

2) $190 \cdot 40 = 19 \cdot 4 \cdot 100 = 76 \cdot 100 = 7600$ (кг) – за 190 днів у 40 школах.

Відповідь:

1) за 190 днів буде 190 кг паперу;

2) за 190 днів у 40 школах буде 7600 кг паперу.

Розв'язання

II

40 кг - за 1 день;

1) $40 \cdot 365 = 14600 = 14,6$ (т) - за рік з 40 шкіл;

2) $14,6 \cdot 24 = 14 \frac{6}{10} \cdot 24 = \frac{146}{10} \cdot 24 = \frac{73}{5} \cdot \frac{24}{1} = \frac{73 \cdot 24}{5 \cdot 1} =$
 $\frac{1752}{5} = 350 \frac{2}{5} = 350,4$ (д.) - збережуть від вирубаня;

Відповідь: 350 дерев збережуть учні району здавши усі паперові відходи за рік.

1. Які числа називають взаємно оберненими?
2. Як знайти число, обернене до звичайного дробу?

Сьогодні
07.11.2024

Завдання для домашньої роботи

**Опрацюй підручник
сторінки 85-89 .
Виконай завдання
№. 421, 423.**

